

Landets kommuner

Deres ref.:
Vår ref.: 25/39508-2
Saksbehandler: Mari Jonsrud Lindbekk
Dato: 13.11.2025

Endringer i lov om folkehelsearbeid (folkehelseloven) – ikrafttredelse 1.januar 2026

Stortinget har vedtatt endringer i lov 24. juni 2011 nr. 29 om folkehelsearbeid (folkehelseloven), jf. [lov 20. juni 2025 nr. 69 om endringer i folkehelseloven m.m. \(krav til systematisk og kunnskapsbasert folkehelsearbeid, helsemessig beredskap\)](#).

Endringene i loven trer i hovedsak i kraft 1. januar 2026, se [lovdata.no](#).

For mer utfyllende omtale av endringene og merknader til bestemmelsene, se [Prop. 82 L \(2024-2025\)](#), som sammen med [Prop. 90 L \(2010-2011\)](#) er sentrale forarbeider til loven.

Bakgrunnen for endringene:

Folkehelseloven har vært gjeldende siden 1. januar 2012 og har virket gjennom tre planperioder i kommunene. Loven har hatt som intensjon å være et sentralt verktøy for å fremme helse, redusere helseforskjeller og sikre en bærekraftig velferdsstat ved å dreie innsats mot forebygging. Evalueringer, tilsyn og undersøkelser viser at loven har gitt en god regulatorisk ramme og bidratt til å styrke folkehelsearbeidet.

Samtidig pekes det på forbedringsområder som kan utvikle folkehelsearbeidet videre. Det er blant annet behov for kunnskap om folkehelseutfordringer og effektive tiltak, og endringer i utfordringer og samfunnet fører til økte forventninger til kommuner og fylkeskommuner. Det er i lys av disse endringene viktig med en forsterket innsats for et langsiktig, systematisk og kunnskapsbasert folkehelsearbeid.

Overordnet oversikt over endringene som trer i kraft fra 1.januar 2026:

- Kunnskap og barnets beste er løftet frem som prinsipper for folkehelsearbeidet
- Kommunens ansvar er samlet, ved at krav til kommunens tilsyn, beredskap, samfunnsmedisinsk kompetanse og internkontroll er flyttet til kapittel 2
- Kommunens og fylkeskommunens oversikt over helsetilstand, positive og negative påvirkningsfaktorer og utfordringsbilde, skal inneholde en vurdering av hvordan utfordringene kan møtes, herunder planbehov
- Beredskapsbestemmelsene i loven er tydeliggjort ved krav til forsvarlig samfunnsmedisinsk beredskap og krav til kompenserende tiltak i beredskapssituasjoner. I tillegg er enkelte bestemmelser flyttet fra forskrift til lov

Helsedirektoratet

Avdeling for miljø og helse

Mari Jonsrud Lindbekk

Postboks 220 Skøyen, 0213 OSLO • Besøksadresse: Vitaminveien 4 • Tlf.: (+47) 47 47 20 20

Org.nr.: 983 544 622 • postmottak@helsedir.no • www.helsedirektoratet.no

- Grunnleggende krav til at virksomheter og eiendommer skal planlegges, tilrettelegges og driver på en helsemessig tilfredsstillende måte, slik at de ikke medfører fare for helseskade eller helsemessig ulempe, er flyttet fra forskrift til lov
- Krav til systematisk folkehelsearbeid for staten tydeliggjøres
- Ny bestemmelse om de regionale helseforetakenes ansvar i folkehelsearbeidet
- Psykisk helse vektlegges i formål og som innsatsområde, gjennom målet om å fremme livskvalitet og krav om nødvendige tiltak for å fremme god psykisk helse, forebygge psykiske plager og lidelser og tiltak mot ensomhet, diskriminering og vold og overgrep
- Samarbeid med frivillig sektor styrkes gjennom krav til systematisk samarbeid med frivillig sektor for statlige helsemyndigheter
- Hensynet til å vurdere særskilte folkehelseutfordringer for samer er fremhevet

Endringene i folkehelseloven § 20 fjerde ledd annet punktum, om at fylkeskommunen skal, gjennom samarbeid blant annet med kommuner, frivillig sektor, de regionale helseforetakene, kunnskapsmiljøer og myndigheter, støtte opp under forskning og utvikling, herunder evaluering, av folkehelsearbeidet i kommunene, vil tre i kraft på et senere tidspunkt.

Veiledning til loven:

Helsedirektoratet vil utarbeide oppdatert veiledning til loven. Veileder om systematisk folkehelsearbeid vil videreføres og utvides slik at den omfatter veiledning til hele loven.

Direktoratet vil i det videre arbeidet kartlegge behovet for veiledning, normer og standarder for godt folkehelsearbeid, og basert på dette videreutvikle veiledningsmateriellet. Direktoratet vil også vurdere hvordan statlige helsemyndigheter løpende bør gi støtte til kommuner og fylkeskommuner på en best mulig måte, herunder tilbud om kurs og seminarer eller andre kompetansetiltak.

Vennlig hilsen

Øyvind Giæver e.f.
avdelingsdirektør

Erlend Bø
avdelingsdirektør

Dokumentet er godkjent elektronisk

Mottaker	Kontaktperson	Adresse	Post
DIREKTORATET FOR MEDISINSKE PRODUKTER		Postboks 240 Skøyen	0213 OSLO
Direktoratet for strålevern og atomsikkerhet		Postboks 329 Skøyen	0213 OSLO
Landets fylkeskommuner			
Landets kommuner			
Landets statsforvaltere			
MATTILSYNET		Felles postmottakPostboks 383	2381 BRUMUNDDAL
Regionale helseforetak			